

พระมหากษัตริย์ชาติสยามตามความในมาตรา ๓๓๕ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชกฤษฎีกา
เรียกประชุมรัฐสภา (สมัยวิสามัญ) พ.ศ. ๒๔๘๒ ในวันที่ ๑ มกราคม
พ.ศ. ๒๔๘๓

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

ที่ประชุมรับทราบ

ประธานวุฒิสภา : เรื่องที่จะแจ้งให้ทราบ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รายงานกิจการของ วุฒิสภาที่ ได้กระทำไป ใน สมัย
ประชุมวิสามัญ ๒๔๘๒ ได้แจ้งให้ท่านไปเสด็จ ก็เป็นอันถือว่า ได้ทราบแล้ว
ไม่จำเป็นต้องอ่าน ผู้ใดจะมีข้อข้องใจในรายงานฉบับใดหรือไม่

ไม่มีสมาชิกข้องใจอย่างใด

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีผู้ใดจะตแจงข้อซักของอย่างไร ก็เป็น
อันถือว่าที่ประชุมได้รับทราบแล้ว

ต่อไป ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. ๒๔๘๒
ซึ่งได้เสนอมาจากการประชุมคราวก่อน พิจารณาในวาระที่ ๓

บันทึก

เรื่อง การพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม

(ฉบับที่.....) พ.ศ. ๒๔๘๒ ซึ่งสภาผู้แทนตงมติ ให้ใช้ ได้แล้ว

ในการ พิจารณา ร่าง พระราช บัญญัติ ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่.....) พ.ศ. ๒๔๘๒ ซึ่งเสนอโดยคณะรัฐมนตรี ที่ประชุมสภา

ผู้แทนได้ตั้งมติ รบหลักการแห่งร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ ในคราวประชุมสภา
ผู้แทน ครั้งที่ ๘/๒๕๕๒ (วสันตวิษุวัต) ชุดที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒
และตั้งกรรมาธิการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา คณะกรรมาธิการ
ได้พิจารณาเสร็จแล้วแต่ขอสภาผู้แทนพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓

ในคราวประชุมสภาผู้แทน ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๒ (วสันตวิษุวัต) ชุดที่ ๑
วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนได้พิจารณาในวาระ
ที่ ๒ และที่ ๓ แล้ว ในที่สุดตั้งมติให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ และ
ให้เสนอวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ.

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม

(ฉบับที่.....)

พ.ศ. ๒๕๕๒

หลักการ

เพื่อปรับปรุงกระทรวงการต่างประเทศ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่
และปรับปรุงกระทรวงพาณิชย์ แก้ไขชื่อสำนักงานราชเลขาธิการในพระองค์
และจัดตั้งสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ ให้เป็นทบวงการเมือง

เหตุผล

๑. โดยที่การปรับปรุง กระทรวงการต่างประเทศ ตามพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้กระทำ
เพื่อเตรียมรมตภาพการณภพเนชองจกการตั้งครวมคราจทแฉฉมา บคณ

นับแต่การสงครามได้เสร็จลงแล้ว เหตุการณ์ของท้องถิ่นแปรเปลี่ยนแปลง
อยู่เป็นอันมาก และประเทศไทยมีการก่อกองปฏิบัติในด้านการต่างประเทศ
ประเทศเพิ่มพูนยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ทั้งในด้านการเมือง การเศรษฐกิจ และ
กิจการระหว่างประเทศอย่างอื่น ๆ ประกอบกับขณะประเทศไทยเป็นสมาชิก
แห่งองค์การสหประชาชาติอยู่ด้วย ฐานะของประเทศไทยจึงมีความสำคัญใน
ทัศนระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น ทั้งประเทศไทยย่อมต้องร่วมมือในกิจการ
ระหว่างประเทศในเรื่องต่าง ๆ ชัดเป็นอันมาก จึงจำเป็นต้องปรับปรุงองค์กร
ราชการในกระทรวงการต่างประเทศให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๒. เนื่องจากกระทรวงพาณิชย์ มีหน้าที่ในการที่จะควบคุมและส่งเสริมการค้า
เพื่อให้เกิดการค้าที่ดำเนินไปด้วยดี ในการนี้กระทรวงพาณิชย์
จำเป็นต้องทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนของตนเองด้วย จึงต้องแก้ไขอำนาจ
หน้าที่ของกระทรวงนี้ใหม่ตามาจัดตั้งด้วยตนเองต่อไป นอกจากนั้นการดำเนินงาน
ของกรมส่งเสริมการค้าได้ปรับปรุงไป ผลของงานที่ได้รับไม่เหมาะสม
แก่กรณีแวดล้อมในปัจจุบัน จึงควรยุบกรมส่งเสริมการค้าไปสมทบ
กรมการค้าภายใน ทั้งนี้เพื่อสะดวกแก่การปฏิบัติให้เป็นผลดียิ่งขึ้น

๓. โดยที่สำนักงานราชเลขาธิการในพระองค์ มีฐานะเป็นทบวง
การเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำรงบรรณและการในพระองค์พระมหากษัตริย์ทรง
ในชั้นราชการแผ่นดินและการสนองพระองค์ เพื่อให้ได้ระดมเด็ยจนกษัตริย์ทรง
การเมืองที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ จึงเห็นสมควรที่จะแก้ไขเสียใหม่ให้
มีความหมายกว้างขึ้น โดยเรียกว่าสำนักราชเลขาธิการ

๔. โดยที่เดิมกฎหมายให้จัดตั้งสภาเศรษฐกิจแห่งชาติขึ้นแล้ว จึง
สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม โดยให้
เพิ่มสภาเศรษฐกิจแห่งชาติขึ้นเป็นทบวงการเมืองด้วย.

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่.....)

พ.ศ. ๒๕๕๒

.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่ เป็นการ จัสมจวร แก่ ไซ่ เพิ่มเติม กฏหมาย ว่าด้วย การ ปรับ ปรุ่จ
กระทรวงทบวงกรม

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติฉบับนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕
และให้ใช้ความต่อไปแทน

- “มาตรา ๑๑ หน้าที่ราชการในกระทรวงการต่างประเทศแยกเป็น
๑. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
  ๒. สำนักงานปลัดกระทรวง
  ๓. สำนักงานทปรกษา

- ๔. กรมการเมือง
- ๕. กรมสันติวิธี
- ๖. กรมเศรษฐกิจ
- ๗. กรมการต่างประเทศ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ ทวิ และมาตรา ๑๗ ตวิ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พุทธศักราช ๒๔๗๕ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปแทนตามลำดับ

“มาตรา ๑๗ ทวิ กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ การพาณิชย์ รวมตลอดทั้ง การซื้อขาย แลกเปลี่ยน เพื่อดูแลและส่งเสริมการค้า

มาตรา ๑๗ ตวิ หน้าที่ราชการในกระทรวงพาณิชย์แยกเป็น

- ๑. สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- ๒. สำนักงานปลัดกระทรวง
- ๓. กรมการต่างประเทศ
- ๔. กรมการค้าภายใน
- ๕. กรมการค้าต่างประเทศ
- ๖. กรมควบคุมการค้า
- ๗. กรมทะเบียนการค้า”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในหมวด ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“หมวด ๑๒

สำนักพระราชพิธีการ

มาตรา ๒๕ ให้สำนักพระราชพิธีการเป็นทบวงกรมเมือง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับพระราชพิธีการในพระองค์พระมหากษัตริย์ ทั้งในชั้นพระราชพิธีและชั้นพระองค์ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี”

มาตรา ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๗ มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พุทธศักราช ๒๔๗๔

“หมวด ๑๗

สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา ๓๐ สภาเศรษฐกิจแห่งชาติเป็นทบวงกรมเมือง มีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี”

ประธานวุฒิสภา : ในคราวก่อนนี้ รัฐมนตรีได้เสนอต่ออภิปรายมาแล้ว และทางรัฐบาลยังไม่มื่ออะไรแสดงเพิ่มเติมก็จะให้ให้สมาชิกพิจารณา

๑๔.๑๘ น.

พระยาอรรถการนิพนธ์ : สำหรับร่างพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับกระทรวงการประเทศและในส่วนที่เกี่ยวกับสภาเศรษฐกิจ ข้าพเจ้าก็ไม่มีความข้องใจอะไร แต่ในส่วนที่เกี่ยวกับกระทรวงพาณิชย์และสำนักพระราชพิธีการในพระองค์ ข้าพเจ้าประสงค์จะขอถามรัฐบาลเพื่อความแจ่มแจ้ง และเป็นประโยชน์ในการที่จะพิจารณาในวาระต่อไป เฉพาะที่เกี่ยวกับกระทรวงพาณิชย์นี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลเสนอ

คือตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งเมืองฉะเชิงเทรา มีเหตุหนึ่งที่อยู่ในโรงศาล รัฐบาลจึงได้
แก้ไขอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ เป็นการถูกต้องแล้ว ส่วนที่
ถามว่าทำไมไม่แก้ไขในอำนาจหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรมด้วย คือรัฐบาล
เห็นว่ากระทรวงอุตสาหกรรมมีในกฎหมายอำนาจหน้าที่ในการอุตสาหกรรม
ในการอุตสาหกรรมก็มีการแก้ไขอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ดีรัฐบาลได้ให้
คณะกรรมการพิจารณาเรื่องนี้ต่างหากแล้ว จะได้รวบรวมเสนอสภาต่อไป
๑๔.๒๕ น.

พระมณฑลวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
ตามที่ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรของใจในมาตรา ๕ เกี่ยวกับราชการใน
พระองค์นั้น ความจริงตามที่ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎร เขาใจนั้น ก็ตรงกับที่
รัฐบาลเสนอมา ตรงกับเจตนารมณ์ของรัฐบาลทุกสิ่งทุกอย่าง ซึ่งท่านว่า
ไม่ควรจะเขียนอย่างนั้น แท้จริงการเขียนกฎหมาย คือถ้าหากว่าเราเขียน
ให้ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายอ่านก็อาจจะเขียนอย่างหนึ่ง แต่จากกฎหมายฉบับ
สำหรับพดเมือง ๑๘ ด้านทั่วประเทศให้เขาอ่านเข้าใจง่าย ๆ ก็ต้องเขียนออก
อย่างหนึ่ง คือความสำคัญหนักโตเหมือนกับกฎหมายเดิมในส่วนสำคัญ คือ
กฎหมายเดิมนั้น บอกว่าในส่วนงานราชการ ในพระองค์เป็นทบวงกรมเมือง
มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการในพระองค์พระมหากษัตริย์ ความ
ค่อนหนักมาเปลี่ยนบอกเกี่ยวกับราชการในพระมหากษัตริย์ ทั้งใน
ส่วนราชการแผ่นดิน และในส่วนพระองค์ ก็คือว่า สำหรับการ ทด ๆ ไป
พดเมืองที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายโดยเฉพาะ เมื่ออ่านของเดิมแล้วก็
อาจนึกไปในเชิงว่า การราชการในพระองค์เป็นส่วนพระองค์กัน ๆ ซึ่งไม่
ได้เกี่ยวกับงานในทางที่จะต้องปฏิบัติร่วมกับทางรัฐบาล แต่แท้จริงความ
หมายเดิมนั้นมีความหมายอย่างที่เราเขียนใหม่เอง ตามที่ท่านสมาชิกผู้
แทนราษฎรได้กล่าวแล้ว ทนเมื่อเขียนว่า ทั้งในส่วนราชการแผ่นดิน และในส่วน

พระองค์ ก็ทำให้ความเข้าใจนั้น ง่ายขึ้น สำหรับคน ที่ไม่เรียงราย ทาง
กฎหมาย เพราะจะตีความเป็นอย่างไรไปไม่ได้ว่านายกรัฐมนตรีจะไปบังคับ
ข่มขู่การสั่งของพระองค์โดยแท้ เพราะเหตุนี้คำว่า "การเตือนการใน
พระองค์พระมหากษัตริย์" นี้ ความชัดเจนอยู่แต่เฉพาะ ในหน้าที่ราชการของ
พระเจ้าอยู่หัว ทางรัฐธรรมนูญคดี กฎหมายฉบับเบ็ดเตล็ด หรือร่างกฎหมาย
ฉบับเบ็ดเตล็ด เป็นเรื่องทพดกนถงวางานในองค์พระมหากษัตริย์ งานในองค์
พระมหากษัตริย์นั้นจะแปลเป็นอย่างอื่นไปไม่ได้เลย

๑๔.๒๗ น.

พระยาอรรณการยัณพนธ์ : ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วว่า ข้าพเจ้า
กล่าวเมื่อก่อน เพื่อประโยชน์ในการที่จะเป็นความสะดอกในการพิจารณาใน
วาระที่สอง เราจะได้รู้ความประสงค์ของรัฐบาลดี และกรรมการที่จะตั้ง
ไปก็จะได้พิจารณาดูด้วย ข้าพเจ้าจึงได้ถามรัฐบาลว่าในส่วนที่เกี่ยวกับกระ
ทรวงพาณิชย์นั้น รัฐบาลต้องการจะแก้ไขกฎหมายเพื่อจะแก้ไขกิจการที่
แดงมาซึ่งไม่อำนาจ ให้กลับมาอำนาจขึ้นมาอย่างนั้นหรือ ในข้อนี้รัฐบาล
ไม่ได้ตอบเลย ข้าพเจ้าคิดว่าในการแก้ไขนั้นไม่มีผลอันหนึ่งเลย ตรงกันข้าม
กลับจะทำให้ปัญหาที่มอญในเวลานี้ ที่เจ้าหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ไปค้า
ขายให้อยู่ในขอบข่ายหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์นั้น กลายเป็นปัญหาไป
กล่าวคือ ถ้าเราออกกฎหมายอย่างนี้แล้ว คนก็คิดว่า ถึงที่แดงมาไม่มี
อำนาจ นั้นมาคิดความเช่นนี้ ข้าพเจ้าเกรงว่าผลที่ได้มาแดงจะกลับเลยไป
ข้าพเจ้าจึงขอถามรัฐบาล

ทพ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชเลขาธิการในพระองค์ ท่านรัฐมนตรีบอก
ว่าการเขียนกฎหมาย คือการเขียนให้คนธรรมดาสามัญอ่านเข้าใจได้
แต่ว่าที่เขียนมานั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าทั้งคนธรรมดาสามัญ และทพนักกฎหมาย
ก็จะต้องเข้าใจเป็นอย่างเดียวกันว่า กิจการในพระองค์ของพระเจ้าอยู่หัวนั้น

LIRT

อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าทุกคนเข้าใจเช่น
 นั้น รัฐสภาได้บอกว่าจะไม่มีความประสงค์เช่นนั้น ซึ่งในข้อนี้ข้าพเจ้าก็คิดว่า
 เป็นการเพียงพอที่กรรมการจะได้รับไปพิจารณาแก้ไขตามที่ควรได้ทุกคน
 ๑๔.๒๘ น.

พลตรี เกา เพียรเลิศ บริษัทชุกชุกกิจ รัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงพาณิชย์ : คือว่าอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ก็อยากจะ
 ให้มันหยุดยั้งไปด้วย แต่คิดว่ากฎหมายไม่ให้มันอำนาจหยุดยั้งก็เสีย
 ใจเสีย เพราะในชั้นนี้มันคั่งอยู่ในชั้นศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ก็มีความ
 เห็นแตกต่างกัน.

พระยาอรุณการวิชัย นพทร : ข้าพเจ้าคิดว่าถ้ารัฐสภาแก้กฎหมาย
 ขึ้นโดยมีความมุ่งหมายหยุดยั้งแล้วเป็นไปไม่ได้เลย และจะเสียผล จะทำ
 ให้กิจการที่ตามมาแล้วซึ่งขณะนี้มีปัญหาในโรงศาล ซึ่งคดีความโดยแน่ชัด
 จากกิจการที่ตามมาแล้วไม่อำนาจลงมาแก้กฎหมาย เพราะฉะนั้นแทนที่จะ
 เป็นไปตามความประสงค์ ก็จะทำให้เกิดผลเสียหายแก่รัฐสภา ซึ่ง
 อยากจะทราบว่าการรัฐสภาจะทำอย่างไร แต่อีกประการหนึ่ง กฎหมายจะ
 เรียบร้อยหยุดยั้ง ข้าพเจ้าว่าหยุดยั้งไม่ได้ โดยเหตุที่ว่าอำนาจหน้าที่บุคคล
 น้อยอย่างไร เราจะไม่ลดระดับมันไม่ได้ มีอย่างไรก็เป็นอย่างนั้น เราจะไปออก
 กฎหมายหยุดยั้งไม่ได้เลย.

๑๔.๓๑ น.

พระมุนีภาณวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
 บางทีท่านสมาชิกผู้เกียรติจะเข้าใจรัฐสภาผิดไป คือกษัตริย์ทรงพระกรุณา
 ธิราชเจ้าทรงพระกรุณาธิคุณสั่งให้กระทรวงพาณิชย์ แດงว่าอยากจะให้มันหยุดยั้ง ไม่ใช่หมาย
 ความจากร่างมาให้มันหยุดยั้ง ถ้าหากจากร่างมาให้มันหยุดยั้งแล้วไม่
 เขียนอย่างนั้น เจตนารมณ์ของรัฐสภาอันแท้จริงทรงร่างกฎหมายมานักเพื่อ

ในพระองค์ (Private Secretary's Office) ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาของ
 นายกรัฐมนตรี เข้าใจว่ารวมอยู่ในสำนักพระราชวังของพระมหากษัตริย์
 (The King's Household) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ตำแหน่งการเมองศักดิ์ ๓ คน (เป็น
 ตำแหน่งสำคัญด้วย) คือ Treasurer of the Household, Comptroller
 of the Household, Vice-Chamberlain of the Household. พวกเหล่านี้
 เห็นจะมหนาทเกี่ยวข้องด้วยเรื่องเงินและเป็นหัวหน้ากรมราษฎร
 หัวหน้าใหญ่ (Lord Chamberlain) เป็นข้าราชการประจำผู้ใหญ่
 มียศสูงมาก

การที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรี บังคับบัญชาสำนักงานราชเลขาธิการ
 นั้น ก็น่าสนใจในการบังคับบัญชา คอมมิงพระเดชและพระคุณ กล่าว
 คือ ทำโทษเช่นถอดถอนเมื่อผิด ให้เบาเห็นจากความชอบเมื่อกว่า คงจะ
 ขัดต่อข้อความที่กำหนดในมาตรา ๑๘ ของรัฐธรรมนูญซึ่งก็บางอย่างมอบ
 ให้เป็นหน้าที่ขององคมนตรี อีกอย่างหนึ่งเป็นเรื่องหม่อมหม่อมในเรื่องข้อ
 คำว่า ราชเลขาธิการ ๑ นั้น ใช้มา ๑๖-๑๗ ปีแล้ว มีความจำเป็นอย่างไร
 ที่จะต้องเปลี่ยนเป็นราชเลขาธิการ ๑ จริงอยู่ตั้งแต่ คำว่าราชเลขาธิการ ๑
 นั้นดูใหญ่โตกว่า แต่ฐานะตามตำแหน่งของราชเลขาธิการ ๑ หรือราชเลขา
 ธิการ ๑ ก็ชนพิเศษเท่าเดิมตนเอง

เมื่อก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน มีตำแหน่งราชเลขาธิการ
 แต่เดิมนั้นพระมหากษัตริย์ทรงดำรงราชการแผ่นดินเอง อย่างที่มคากดาดว่า
 ทรงเป็นนายกรัฐมนตรีของพระองค์เอง ราชเลขาธิการในเวลานั้นมีฐานะ
 เทียบเสมอเสมอบัดในสมัยนั้น และยังมราชเลขาธิการในพระองค์ และ
 ราชเลขาธิการฝ่ายต่างประเทศซึ่งอยู่ในกรมราชเลขาธิการด้วย ส่วนเวลานั้น
 หน้าที่ราชการเปลี่ยนไปมากเช่นเรื่องราชการแผ่นดินบางอย่างก็เข้าใจว่าเพียง

เป็นผู้ทำหน้าที่ราชการทุกเดี๋ยวจิตใจท่านนั้น ส่วนความรับผิดชอบนั้น
อยู่แก่ฝ่ายคณะรัฐมนตรี (เลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

ลำดับนี้ ขอกล่าวถึงกระทรวงพาณิชย์ ๗ นมกรรมการค้าภายใน
และกรมการค้าต่างประเทศ หน้าที่ของทั้งสองกรมนี้ข้าพเจ้าพอจะเข้าใจ
แต่กรมควบคุมการค้าขนมหานาหอโรโรบาง ขอท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พาณิชย์ช่วยอธิบายให้เข้าใจสักหน่อย ส่วนเรื่องสถาปัตยกรรมกันตแต่

ทน เรื่องกระทรวงการต่างประเทศ ข้าพเจ้ามีความยินดีมากที่สุด
เห็นว่าการจัดระเบียบงานกระทรวงการต่างประเทศ มีทางก้าวหน้าโดยการ
จัดกรมกองต้อย แต่เมื่อตั้งเกิดและอยากจะถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศสักหน่อยคือว่า ตำแหน่งปลัดกระทรวงเท่าที่ข้าพเจ้าทราบ
มาแต่เดิมมีของตวง ๆ อยู่น้อยมากหลาย ก่องคลัง โทโรเดอ บรรณสาร บัน
ยบเด็กกรมพัชการ จึงเข้าใจว่าการพัชและกองการก่งต่งนั้นจัดไปจน
ต่งกิดในตำแหน่งปลัดกระทรวงใช้หรือไม่ ถ้าจัดต่งนหนวยกของทจนตรง
ต้อยปลัดกระทรวงกมจนวนเพิ่มชนอกมาก จึงจัดทงานเกยวตวยเรื่อง
ปลัดทจะตกลเป็นหนาทปลัดกระทรวงมากช้อย โดยเฉพาะอย่างยงกระทรวง
การต่างประเทศนทจการในหนาทไม่เหมือนอย่างกระทรวงอื่น ซึ่งถ้าเทียบ
กับกระทรวงการต่งแต่จ เขามีกมใหญ่แยกออกไป เช่น กรมสรรพากร
กรมศุลการ แต่ทงานชปฏิบัติทงานในเรื่องการโตตอยหนงต้อยจระดแต่
แต่ในการประสานงานระหวางกรมกของตวง ๆ ซึ่งพหนาทเกยวตวยการเมอง
ตวงประเทศคือ กรมการเมอง สันธิสัญญาและเศรษฐกิจนเป็นงานทหนัก
มาก จึงเห็นจวนาจะตอยมีขาราชการชนญุใหญ่ตักคนหนงทจะเป็นผู้ควบคุม
งานกของ ตาง ๆ ในตำแหน่ง ปลัดกระทรวง ถ้าหากว่าปลัดกระทรวงยง
จะตอยไปควบคุมกของเหตุานนเอง คือไม่ใช่แต่เพียงทจหนาทก่องเตนชเรื่องมา
กผ่านเรื่องไป หากจะตอยพิจารณาโดยละเอียดแต่จเกรงจจะเป็นงานทหนักช้อย

ในต่างประเทศบางแห่งเขาจัดให้กองต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับการปกครองรวม
เป็นกรมหนึ่งทางหากหรือออกหลายแห่ง เขาจัดให้กองต่าง ๆ อยู่ในความ
ควบคุมของรองหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวง เรื่องเช่นนี้อาจอยู่ในความคิดของ
ฝ่ายรัฐบาลแต่ก็ได้ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าจำเป็นที่สุด อย่างน้อยก็ควร
มีรองปลัดกระทรวง ๓ คน อีกประการหนึ่งกองกฎหมายนั้นกำหนดจัด
ไว้อยู่ในกรมสันติสัญญาใช้หรือไม่ เพราะได้เคยดำรงกันไว้ว่าจะขอจัดตั้ง
กรมสัญญาและกฎหมาย เรื่องกฎหมายสำหรับราชการกระทรวงการต่าง
ประเทศนั้น ถ้าคนไหน อะไร ๆ ก็ต้องปรึกษาที่ปรึกษากฎหมาย อยู่เสมอ
ข้าพเจ้าขอแนะนำแบบอย่างในต่างประเทศ เช่น สำหรับกรมต่าง ๆ ของ
กระทรวงการต่างประเทศอังกฤษนั้น เขามีกฎหมายและและผู้ช่วย
ที่ปรึกษากฎหมายหลายคน แต่กำหนดตัวไว้แต่ครั้ง ว่า คนนั้น ๆ เป็นที่
ปรึกษากรมนั้น ๆ จริงอยู่ข้าราชการในกระทรวงการต่างประเทศต้องเรียน
กฎหมายด้วยแต่ก็เป็นการศึกษาไป แต่ก็น่าจะมีผู้ชำนาญพิเศษออกด้วย
อีกขอหนังสือเดิมก่อนเคยมีอยู่แต่ก็หายไป กล่าวคือ หน้าสมุดรวมและ
ให้ชาวต่างชาติหนังสือพิมพ์ (Information and Press Service) หน้า
อย่างกำหนดใหม่ใหม่ และกำหนดให้อยู่ในกรมของไทย ขอท่านรัฐมนตรี
ว่าการต่างประเทศได้ชี้แจงให้ทราบด้วย

๑๙.๔๑ น.

พลตรี ภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ : ททท. ได้ตามเมอแกน กรมการค้าภายใน กรมการ
ค้าต่างประเทศและกรมควบคุมการค้าต่างกันอย่างไร กรมการค้าภายใน
กับกรมการค้าต่างประเทศนั้นท่านเข้าใจดีแล้ว ทรงพระราชบัญญัติยกเลิก
กรมส่งเสริมการค้าไป ส่วนกรมควบคุมการค้า คือควบคุมการค้าภายใน
ประเทศตามกฎหมายที่มีอยู่เช่นกฎหมายป้องกันการค้ากำไรเกินควร

ปริมาณอันสูงน พระราชบัญญัติตำรวจและห้ามกักกันชาว พระราช
 บัญญัติการค้าชาว พระราชบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งใช้กับการค้าภายในประเทศ
 แต่ดูเหมือนหน้าที่ของกรมควบคุมการค้าทางต้น

๑๔.๔๓ น.

นายพลัน สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ :
 ตามที่ ท่านสมาชิกผู้มเกียรติ ถามในกิจการ ของ กระทรวง การต่างประเทศ ที่
 ปรับปรุงใหม่ นั้น ข้าพเจ้าขอเรียนว่า กรมพิจารณา โดยละเอียดแล้ว มิได้
 เพียงกองพัชการซึ่งขึ้นอยู่กับสำนักงานปลัดกระทรวง แต่ที่ท่านสมาชิกได้
 ทรงกล่าวถึงปลัดกระทรวงมีหน้าที่ ซึ่งจะต้องควบคุมกิจการภายในกระทรวง
 มาก หากแต่จะดูแลไม่ทั่วถึงนั้น ข้าพเจ้า ขอเรียนว่า ปลัดกระทรวง เป็นผู้
 ควบคุมจริง แต่เดิกรองซึ่งขึ้นอยู่กับปลัดกระทรวงก็มีเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบ
 ครอบคลุมไปแต่เดิกรองซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของคนอยู่แล้ว ซึ่งจะต้องถือว่า
 มีความสามารถอยู่แล้ว สำหรับของปลัดกระทรวงที่ท่านทรงกรุณา
 แนะนำใหม่นั้น คือไปถ้าหากว่างประมาณอำนาจก็จะขอเขาในภายหน้า
 อีกข้อหนึ่งในเรื่องกองกฎหมายสำหรับกระทรวงต่างประเทศยังไม่เห็นมีความ
 จำเป็นที่จะตั้ง ชมแบบกองหนึ่ง ต่างหาก ก็เพราะว่า แต่เดิกรอง ก็มีหน้าที่
 พิจารณากฎหมายไปด้วย เช่นของต้นซึ่งบัญญัติต้องให้มีกฎหมายเข้ามา
 ในท้อง นม ฝรั่งของอังกฤษ หรืออเมริกา ก็ เขาก็ต้องมี ต่พาทเมนต์
 เพราะว่างานเขามากมาย สำหรับเพรสเซอร์ของใจอยู่นั้น เพรส-
 เซอร์ของขึ้นอยู่กับบรรณสาร ที่จะรวบรวมข่าวต่าง ๆ ที่จะติดต่อ กับทาง
 ราชการของกระทรวงการต่างประเทศ

๑๔.๔๔ น.

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพเจ้าได้ฟังคำอธิบายของท่านรัฐมนตรี

ขอชายแตกเปลี่ยนได้ การอื่น ๆ ไม่ได้ จุดใหญ่ที่ข้าพเจ้าจะขอถาม คือ
เมื่อท่านจะโยนคดีลงให้ท่านทำการฟ้องแล้ว ก็น่าจะแก้ไขทางคดีให้ท่าน
ตัดจากแดงมา เขียนฟ้องเสียใหม่ แล้วท่านตรวจเสียให้ถูกต้อง ก็คงจะชนะ
คดีได้ ไม่ต้องถึงแก่พระราชบัญญัติอย่างนี้

๑๔.๔๗ น.

พระมณฑลวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
ตามที่ท่านบอกว่า ทำไมกระทรวงอื่น กรมอื่น จึงไม่เห็นออกกฎหมาย
เสียด้วย ทั้งจริงไม่มีปัญหาที่เคยไม่ได้ขอแก้ แต่เฉพาะเรื่องนี้ได้เกิด
ปัญหาถึงโรงศาลจนได้ตัดสินยกฟ้องไปแล้วในบางคดี และบางคดีก็ยังเป็น
ความกันอยู่ ท่านบอกว่าทำไมไม่แก้โดยวิธีที่ท่านเขียนให้ก็ได้ และให้
ข้าพเจ้าตรวจฟ้องก่อนนั้น ทั้งจริงจนเรื่องข้างทนายดีหรือไม่เป็นปัญหา
ขอเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป แต่ว่าก็จะให้รัฐมนตรียุติธรรมไปตรวจฟ้องว่า
คดีหรือไม่แต่ด้วยนึกเห็นจะไม่ใครเขาทำกัน อย่างไรก็ตามข้าพเจ้าก็ขอยืนยัน
อยู่ว่าเรื่องทั้งหมดนั้น ถ้าวางเจ้าเป็นทนายเองเชื่อว่าไม่แพ้ แต่
อย่างไรก็ตามเรื่องความเห็นในทางกฎหมาย ไม่ใช่พูดกันไหน แต่เพียง
ขอให้เห็นความเหตุเหมือนกันว่าทำไมจึงไม่แพ้ อย่างไรก็ตามก็รัฐสภาได้แสดง
แล้วว่าการแก้กฎหมายนั้นเพื่อจะให้หมดปัญหาเท่านั้นเอง ไม่ใช่แก้เพื่อจะ
เขาแพ้ชนะกัน กรณีที่หลังจะได้ไม่ต้องเป็นความกันง่าย ๆ แต่ถึง
ท่านบอกว่าแก้แต่ก็ยังไม่เพียงพออะไรอย่างนั้น ก็เป็นเรื่องซึ่งเขาร่างกัน
เขาผ่านกันมาอย่างนี้ ถ้าท่านไม่เห็นด้วยจะแปรญัตติอะไรก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

๑๔.๔๘ น.

นาวาเอก หลวงสารวงษ์วิเศษ : ข้าพเจ้าได้ฟังท่านรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงพาณิชย์ ท่านอภิปรายว่า การแก้กฎหมาย เกี่ยวกับ กระทรวง
พาณิชย์ นั้น เพื่อให้ มี ผล ยอน หดง ใน คดี ทกาดง เป็น กอชย เป็น ความ กนอชย

ข้าพเจ้าฟังดังนั้น ส่วนท่านรัฐมนตรีกระทรวงการคลังบอกว่าไม่ใช่เช่นนั้น ขอ
โทษรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมบอกว่าไม่ได้หมายความว่าอย่างนั้น ข้าพเจ้า
เป็นห่วงว่า ผลประโยชน์ ของรัฐบาล จะเสียหาย ตามที่ท่านดำริก็คือเจ้าคุณ
อรรถการวิเชียร ได้อภิปรายมาแล้ว ฉะนั้นอยากจะถามรัฐบาลให้แน่ใจว่าจะเอา
กันอย่างไรแน่ เพื่อเราทั้งหลายจะได้พิจารณากันในทางที่ควร

พระมณฑลวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
แท้จริงข้าพเจ้าได้ตอบแล้วว่า ท่านอาจเข้าใจผิดในคำแถลงของท่านรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงพาณิชย์ เพราะท่านกษัตริย์บอกข้าพเจ้า และข้าพเจ้าก็
ฟังท่าน เข้าใจอย่างเดียวกัน ท่านยังยืนยันอยู่คนเดียวว่าร่างกฎหมาย
ฉบับนี้ไม่ได้ประสงค์จะให้ผลย้อนหลัง

๑๔.๕๐ น.

หลวงชลาสนสร : กระผมไม่ใช่หนักกฎหมายแต่ได้ฟังแต่ผู้ตั้ง
มัน และโดยที่ไซ้คอมมอนเซ็นส์อันตามความในกัมมความของใจอยู่สอง
ประการ คือประการแรกในเหตุผลที่รัฐบาลให้ในหลักการสำคัญมีอยู่
ตั้งกรรมการสหประชาชาติอะไรพวกนี้ ทนเมื่ออันใดแล้วในหลักการที่แบ่งกรม
ในกระทรวงต่างประเทศ กรมพวกนี้รู้ดีกว่าข้อความในเราไม่ค่อยจะเข้า
ใจเลย สมของใจอยู่ ๔ อัน คืออันที่ ๔ กรมการเมือง ๕. กรมสันติสัญญา
๖. กรมเศรษฐกิจ ๗. กรมการสหประชาชาติ ๘. อันกรมการเมืองเราที่หนัก
ใหญ่ ๆ ว่าการเมืองคืออะไร สันติสัญญาไม่ได้รวมอยู่ในกรมการเมือง
สมพยายามถามหลายคนเขาตอบไม่ค่อยชัดเจน ยิ่งกว่ากรมการสหประชา
ชาติอะไรไม่ทราบ สหประชาชาติรู้ทั่วโลกกว่ามันหน้าทำอะไร อยาก
จะใคร่ขอประธานรัฐมนตรีต่างประเทศได้โปรดอธิบาย ๔ กรมนี้หน้าทำอะไร
บ้างในหลักใหญ่ ๆ ขอให้เราเข้าใจเท่านั้น ทนคือไปในกระทรวงพาณิชย์
สมอันใดแล้วในหลักการงานของกรมส่งเสริมการค้าได้แปรรูปไป ผล

ของงานที่ได้รับไม่เหมาะสมกับกรณีแวดล้อมในปัจจุบัน จึงควรยุบกรรมน
 ไปสัมพันธ์กับกรมการค้าภายใน ยุบ ในปฏิทินกรมแปลจำนวนยอด เด็กดง
 และเด็ก ทนสมเด็ยจใจเบ็ดดงประมาณ ๒๔๘๓ ปรากฏว่า ในประเภท
 เงินเดือนของกรมตั้งเด็รมการค้าเพิ่มขึ้น ๒,๒๗๐ บาท สมก้เคยไม่เข้าใจ
 แปลว่า ยุบ แปลว่า ถด หรือเด็ก แต่ว่าในงบประมาณเพิ่มขึ้นในปี ๒๔๘๓
 อีก ๒,๒๗๐ บาท ในประเภทเงินเดือน จึงใคร่จะขอถามรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงพาณิชย์ว่าทำไมเป็นอย่างนั้น

พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ รัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงพาณิชย์: ยุบแปลว่าเด็กไป คือเด็กกรมตั้งเด็รมองค้การค้าไป
 แต่ก่อนกรมตั้งเด็รมองค้การค้า เรามองค้การค้าของรัฐบาลอยู่ในความดูแล
 ของกรมนี้ มีบริษัทจังหวัด ๗๐ จังหวัด เด็ยจนมอຍเพียง ๓ ใน ๓ งานกนอย
 ดงไป ก็เอาอำนาจหน้าที่ของกรมนี้ไปรวมกับกรมการค้าภายในร่างพระราช
 บัญญัติงบประมาณนั้นได้ทำกอนที่จะได้ยุบกรมนี้ เมื่อสภาผู้แทนร็อง
 ร่างพระราชบัญญัติรัฐบาลได้แปรญัตติ เองงบประมาณกรมตั้งเด็รมการค้า
 ไปรวมกับกรมการค้าภายใน เจ้าหน้าที่ซึ่งมีตำแหน่งอยู่ก็ไม่บรรจ พนักงาน
 เจ้าหน้าที่ของกรมนี้ได้แยกย้ายไปอยู่กรมต่าง ๆ ทขาดเจ้าหน้าที่เบนการเด็ย
 เจ้าหน้าที่ทำงานให้สัมพันธ์มรรถภาพ งบประมาณเงินเดือนหาได้เพิ่มขึ้นไม่
 หากเบนการเพิ่มขึ้น ก็ดงเบนการปรับปรุงเจ้าหน้าที่เหมือนอย่างทกระทรวง
 อื่น ๆ ได้ปฏิบัติเหมือนกันสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลอยู่ต่อไป

๑๔.๕๕ น.

นายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ:
 ขาพเจ้าขอเรียนให้ท่านสมาชิกผู้มเกียรติทราบดงนี้ คือในการปรับปรุง
 กระทรวงทบวงกรมนี้ สำหรับกระทรวงการต่างประเทศความจริงกได้มี
 การเปลี่ยนแปลงไป ๓ กรมเท่านั้น กรมเศรษฐกิจมได้กระทบกระเทอนเด็ย

ยังคงอยู่ต่อไปตามเดิม ส่วนกรมการเมืองซึ่งได้แก่กรมการเมืองตะวันตก
และกรมการเมืองตะวันออก ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อความเหมาะสมกับสถานการณ์
เมื่อครั้งที่เสด็จมา แต่เมื่อเสด็จขึ้นไปแล้วการก็ได้เปลี่ยนแปลงไป และ
ได้มองการณ์ให้ประชาชาติเพิ่มขึ้นมา ประเทศไทยก็เข้าเป็นสมาชิกใน
องค์การนี้ด้วย ซึ่งรวมด้วยกัน ๕๘ ประเทศ องค์การนี้ประชาชาตินี้ได้
มีการงานขยายขึ้นมา เช่นมีสาขาเกษตรต่าง ๆ ซึ่งประเทศไทยเราก็เข้าเป็น
สมาชิกของเขา มี เอฟ. เอ. โอ. อี. กา. เฟ. ก็กิจการเหล่านี้เราไม่เข้าหน้าทไป
ปฏิบัติร่วมกับเขา เราจึงได้จัดตั้งขึ้น เช่นถ้าเขามองการพิจารณาเกี่ยวกับ
อาหาร ถ้าเราต้องการความช่วยเหลือจากเขาเพื่อให้เขาส่งผู้ชำนาญการ
พิเศษมา ถ้าเราไม่ติดต่อเขาไปเพื่อแจ้งขอความช่วยเหลือจากเขาแล้ว เรา
ก็จะไม่ได้รับความช่วยเหลือ รัฐบาลจึงได้จัดตั้งกรมขึ้นตั้งเช่นประเทศ
อื่น ๆ เขาก็ดูเหมือนกัน ก็อยากจะขอเรียนไว้เป็นสังเขปว่า การงาน
ของกรมสหประชาชาติมีอย่างไร

๑. ดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมของสหประชาชาติ ซึ่งมีการ
ประชุมทุกปี
๒. ดำเนินนโยบายและหลักการที่จะให้คณะผู้แทนไทยในสห-
ประชาชาติปฏิบัติ
๓. ดำเนินการปฏิบัติตามมติของสมัชชาในสหประชาชาติ และ
คณะมนตรีแห่งสหประชาชาติ
๔. ดำเนินการติดตามความเคลื่อนไหวในงานการเมืองอันเข้ามา
สู่การพิจารณาของสหประชาชาติ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัญหาระหว่าง
ประเทศที่สำคัญ เช่นปัญหาเรื่องสันติภาพหรือความมั่นคงระหว่างประเทศ
เรื่องการค้าระหว่าง

๕. ดำเนินการปฏิบัติเกี่ยวกับงานเศรษฐกิจ การคลัง การสังคมมนุษย์สงเคราะห์ โดยปฏิบัติตามมติของสหประชาชาติ

๖. เป็นหน่วยประสานงานและติดต่อระหว่างกระทรวงเจ้าหน้ากับสำนักงานพิเศษในสังกัดสหประชาชาติซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี กล่าวคือ องค์การอาหารและเกษตร การธนาคารระหว่างประเทศ เพื่อการบูรณะและศตถตาย องค์การบัณฑิตระหว่างประเทศ องค์การกรรมกรระหว่างประเทศ กองเงินทุนระหว่างประเทศ สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ องค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ สหภาพสากดไปรษณีย์ องค์การอนามัยของโลก องค์การอนุภูมิภาคของโลก ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยเราเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีและมกองค์การและการเคลื่อนไหว เพื่อจะได้ประโยชน์แห่งมติของที่ประชุมแห่งองค์การเหล่านี้

๗. ร่วมมือ กับกรรมการ สันติสัญญา และ กรมเศรษฐกิจ เพื่อพิจารณาอนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศอันสหประชาชาติ จะได้จัดทำขึ้น และพิจารณาการเข้าเป็นภาคีของประเทศไทย

๘. ปฏิบัติการ ตามความผูกพันระหว่างประเทศ อันอยู่ในสังกัด ของสหประชาชาติ

๙. ดำเนินการเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมการประชุมของสหประชาชาติ และสำนักงานพิเศษทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๑๐. พิจารณานโยบายกฎหมายและดำเนินการเกี่ยวกับการค้ายุติธรรมระหว่างประเทศ และศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ

กิจการเหล่านี้ อยู่ในภาระงานของกรมการสหประชาชาติที่จะต้องปฏิบัติที่ท่านสมาชิกได้ถามต่อไปว่ากรมสันติสัญญามี่อะไรบ้างนั้น แบ่งออกเป็นกองต่าง ๆ ซึ่งพิจารณานโยบายต่าง ๆ เกี่ยวกับสันติสัญญาระหว่าง

ประเทศ คือหมายความว่า ประเทศที่มี สันติสัญญากับนานาประเทศนั้น
แต่ประเทศ มีสัญญาอย่างไรบ้าง ดัชนี และหน้าท ต่าง ๆ มีอะไรบ้าง
แต่จุดแบ่งของออกไปพิจารณาปัญหาระหว่างประเทศ คือสัญญาและความ
ตกลงต่าง ๆ ระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคด้วย ซึ่งเขาอาจมีกฎข้อ
บังคับต่าง ๆ ที่เราจะต้องปฏิบัติตาม เราจะต้องศึกษาและติดตามการงาน
เหล่านี้และจะขอเรียนโดยย่อ ๆ ว่า กรมสันติสัญญานมหนาตงน

๑. เสร็จสันติสัญญาและความตกลงกับต่างประเทศ
  ๒. ปฏิบัติการ ตาม ความ ผูกพัน ของ สันติสัญญา และ ความ ตกลง
ระหว่างประเทศดังกล่าว
    ๓. พิจารณาปัญหาอันเกี่ยวกับสันติสัญญา และความตกลงระหว่าง
ประเทศ และกฎหมายภายในอันเกี่ยวกับความผูกพันระหว่างประเทศ
    ๔. ร่วมรอมตัวบทสันติสัญญา และ ความตกลง ระหว่างประเทศ ซึ่ง
ประเทศไทยเป็นภาค
    ๕. จัดร่างบทกฎหมายอันจำเป็น เพื่ออนุวัติการณ ให้เป็นไปตาม
ความผูกพันของประเทศไทยกับต่างประเทศ
    ๖. ร่วมมือกับกรมการต่างประเทศ กรมเศรษฐกิจ เพื่อพิจารณา
การที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคในอนุสัญญาระหว่างประเทศโดยทั่วไป
    ๗. ดำเนิน การ แปร ตัด บท สันติสัญญา และ ความ ตกลง ระหว่าง
ประเทศ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาค เพื่อประโยชน์ในการโฆษณาและเผยแพร่
และยังมกองแปล ซึ่งขึ้นอยู่กับกรมการสันติสัญญาด้วย
- นายจรินทร์ กฤษณะภักดี : ตามที่ท่านรัฐมนตรีแถลงว่า ไม่มี
ความประสงค์ที่จะให้เป็นกฎหมายยอนหด และประกอบกันกับทว่าจะยอม
กรมตั้งเสริมองค์การคว แต่จะทำการซื้อขายและแตกเปิดยื่นด้วยตนเอง

นน ข้าพเจ้าตั้งสัตยาทางกระทรวงต้องการจะหาหนทางซื้อขายแข่งขัน
กมพอค่าหรืออย่างไร

๑๕.๐๑ น.

พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ : ในร่างกฎหมายฉบับนี้ มีปรากฏว่า ซอขาย
แตกเปตายนนี้ -กมได้ทำค้ายขายแข่งขันกับทุกคน เช่นขณะนี้เรามีการค้าขาย
นอกจากนี้ในกรุงเทพฯ เรามีร้านในอุปการของกระทรวงพาณิชย์ประมาณ
เกือบ ๓,๐๐๐ ร้าน นอกจากนี้กรมการค้าภายในประเทศของตั้งสินค้าเขา
มาแต่จำหน่ายในราคาข้อมเยาะให้แก่ร้านค้า มีได้แข่งขันกับประชาชน

๑๕.๐๒ น.

หม่อมเจ้าชวลิต เกษมสันต์ : ข้าพเจ้าได้ฟังรัฐบาลตั้งแรงมาก
แต่ก็ยังคงมีความสงสัยอยู่ในเรื่องกรมราชเลขาธิการว่า ทชคของ
เรื่องการแต่งตั้งราชเลขาธิการ สันนิษฐานว่าพระราชบัญญัติได้ผ่านสภา
ออกไป บัญญัติมีอยู่ว่าใครจะเป็นผู้แต่งตั้งราชเลขาธิการ พระมหากษัตริย์
ทรงแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญหรือนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามกฎหมาย ความ
ในร่างพระราชบัญญัติใหม่นี้มีอยู่ว่า รัฐบาลทรงในองค์พระองค์และตั้ง
แผ่นดิน เมื่อพิจารณาเฉพาะร่างใหม่แล้ว ความกเป็นต้องนัย นัยทรง
ราชเลขาธิการเป็นข้าราชการประจำของแผ่นดินก็ได้ นัยต้อง ราชเลขา
ริการเป็นข้าราชการในพระองค์ตามบทรัฐธรรมนูญก็ได้ เมื่อกรณีเช่นนี้
ตั้งสัตยาอย่างไร ท่านกทราบอยู่ว่าตามหลักนคศาสตร์เขาต้องเอากฎหมาย
ที่เด็กแต่มาเปรียบเทียบ ที่ น คคในพระองค์ก็ออกเดี่ยว ความ กเป็นอย่าง
ข้าราชการแผ่นดิน ต้องทำงานตั้งพระองค์เป็นการประกอบ ไม่ใช่งาน
สำคัญเป็นงานฝาก เมื่อเช่นนี้แล้วการแต่งตั้งราชเลขาธิการก็เป็นหน้าที่ของ

นายกรัฐมนตรี ฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะถามรัฐบาลว่า ท่านมีประสงค์
อย่างไรแน่ ท่านมีความประสงค์จะไม่รบกวนอำนาจพระมหากษัตริย์ หรือ
ท่านต้องการอำนาจจากพระมหากษัตริย์มาแต่งตั้งตัวเอง เพราะฉนั้นขอ
ประธาณทราบบให้แจ่มแจ้งด้วย

๑๕.๐๔ น.

พระมณฑานวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
ตามที่ท่านสมาชิกผู้มเกียรติตั้งสัยนั้น รัฐบาลก็ได้ชี้แจงแล้ว และขอชี้แจง
ซ้ำอีกเพื่อความที่ไตร่ตรองใจเมื่อก่อนว่า ตำแหน่งเป็นตำแหน่งเกี่ยวกับงาน
ของพระมหากษัตริย์ ในหน้าที่ที่พระมหากษัตริย์ ซึ่งการแต่งตั้งนั้น
กฎหมายก็ไม่บัญญัติว่าให้ นายกรัฐมนตรี แต่งตั้ง ตามที่ ท่านรับสั่งเมื่อก่อน
การแต่งตั้งนั้นอยู่ในรัฐธรรมนูญแล้ว คือข้าราชการในพระองค์ คำว่า
ข้าราชการในพระองค์ในรัฐธรรมนูญนี้ รัฐบาลก็เข้าใจว่าหมายความว่ารวม
ตลอดตงหน้าทอย่างนี้ด้วย รัฐบาลไม่เคยคิดที่จะเห็นเป็นอย่างอื่น แต่
อีกประการหนึ่งการเดินอราชบรรณบัญญัตินั้น จะทำด้วยประการใด ๆ ก็ดี
จะไปซึ่งซึ่งเขาอำนาจพระมหากษัตริย์ ซึ่งได้กำหนดไว้ ตาม รัฐธรรมนูญ อัน
เป็นกฎหมายสูงสุดย่อมเป็นไปไม่ได้และไม่เคยมีใครคิดเช่นนั้น ปัญหา
ก็น่าจะลงเอยกันได้

๑๕.๐๖ น.

พระยาอรรถกรมมณคดี : ข้าพเจ้ามีความขงใจยินดีเดียว คือ
สำหรับหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ที่บอกอำนาจ และหน้าที่เกี่ยวกับการ
พาณิชย์รวมตลอดทั้งการชอขาย แยกเปิดย่น เพื่อควบคุมและส่งเสริม
การค้า ที่เดมชนใหม่ ดังสัยว่า การค้า ในความเห็น ของรัฐบาลมีการ
แตกต่างกันอย่างไรหรือไม่ เพราะ หากเกิด มีการชอขาย แยกเปิดย่น ซึ่ง

ประสงค์จะส่งเสริมการพาณิชย์ อาจผิดความประสงค์ จึงอยากจะขอความ
แจ่มแจ้งในการค้าขาย

พลตรี เกา เพียรเลิศ บริษัทวิทยุทศกิจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ : ฟังไม่ถนัดเมื่อก่อนถามอะไรไม่ทราบ

ประธานวุฒิสภา : พูดใหม่ รัฐมนตรีฟังไม่ได้ยินชัด

พระยาอรรถกรกรมมนตรี : คือตามความในพระราชบัญญัติว่า
กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ทั้งหมด แต่ส่วน
การขอขายแลกเปลี่ยนเฉพาะควบคุมและส่งเสริมการค้า มีความสงสัยว่า
การพาณิชย์กับการค้าผู้วางหรือรัฐบาลมีความประสงค์ให้วาง มุ่งหมาย
ให้แตกต่างกันหรือให้เป็นอย่างเดียวกัน เพราะฉะนั้นปัญหาว่าขอขายแลกเปลี่ยน
เพื่อการพาณิชย์ ไม่ใช่เพื่อส่งเสริมการค้า อาจเป็นทศนิยมเศษ

พลตรี เกา เพียรเลิศ บริษัทวิทยุทศกิจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ : รัฐบาลได้แถลงเมื่อก่อนแล้วว่า ค่าที่เดิมนั้นเพื่อให้แจ่ม
แจ้งขึ้น เพราะกฎหมายที่ใช้อยู่บนนั้นจากกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่ใน
การพาณิชย์ พูดเท่านั้น ทันทถามว่าการพาณิชย์ไม่มีการขอขายไม่
มีหน้าที่ส่งเสริมพาณิชย์เท่านั้น ก็เดิมนั้นความให้แจ่มแจ้งชัดว่า
รวมตลอดทั้งขอขายและแลกเปลี่ยนเพื่อควบคุมและส่งเสริมการพาณิชย์

๑๕.๐๘ น.

นางวเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาสน์ : ข้าพเจ้าเข้าใจว่า
การที่เราได้ออกกฎหมายมานั้นโดยมากมักจะขายงานท้องถิ่น ประเทศไทย
ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นประเทศเล็ก ๆ ถ้าหากว่าทำอะไรแต่ตั้งที่จำเป็นจริง ๆ คือ
ถ้าเราพยายามรวมรวมกรมต่าง ๆ ให้ลดน้อยลงไป จะได้หรือไม่ เพราะ
เหตุความแต่ขายงานการ เท่าที่เห็นงานแต่เดิมแต่จะเพิ่มเข้ามาเพิ่มเข้ามา
ข้าพเจ้าอยากจะถามรัฐบาลว่าจะพยายามรวมเอาแต่การที่จำเป็นจริง ๆ จะได้

หรือไม่ แลออกประการหนึ่งข้าพเจ้าโดยนทานพดถึงเรื่องราชเดชาธิการว่า
จะไม่ก้าวกายเข้ามา แต่ข้าพเจ้าสงสัยว่าการเขียนนามรับสั่งของพระบรม -
ราชโองการจะเป็นใครเป็นผู้เขียน ขอได้กรุณาตอบให้ทราบ

๑๕.๐๐ น.

พลตรี เกา เพ็ชรเลิศ บริษัทห้วยทศกิจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ : หน้าทของกระทรวงพาณิชย์ท่านจะเห็นว่าเราไม่มี
การเพิ่ม ตรงกันข้ามยุบกรมทงกรมแลจเอาหน้าททมอยก็จจะเฉยไปตาม
กรมต่าง ๆ เพราะกระทรวงพาณิชย์ยังมีกฎหมาย ๒ ฉบับซึ่งดำเนินไปไม่เป็น
ผลสำเร็จ จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายและต้องใส่เจ้าหน้าที่ เพราะฉะนั้น
กระทรวงพาณิชย์ไม่ขอเพิ่มงบประมาณเงินเดือน แต่จะเอาเจ้าหน้าที่ซึ่ง
ประจำอยู่แต่ในกรมทยกเลิกไปเฉยใช้ในกรมต่าง ๆ ซึ่งรัฐบาลได้ขอแปร
ญัตติแล้วในเรื่องงบประมาณ

๑๕.๑๐ น.

พระมณูภาณวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
ตามที่ท่านได้มาซักถามเกี่ยวกับเรื่องว่าเพิ่มราชการเรื่อย ๆ แท้จริงตาม
พระราชบัญญัติที่นอกจากสภาเศรษฐกิจซึ่งได้เคยแถลงต่อสภาแล้ว นอกจาก
นั้นไม่ได้เพิ่ม สำหรับเจ้าหน้าที่โดยตรงเช่นกระทรวงการต่างประเทศแต่
ก่อนกรมเท่านั้น ส่วนกระทรวงพาณิชย์ก็ยุบตามทุกถาดแล้ว ส่วนสภา
เศรษฐกิจรัฐสภาได้ผ่านกฎหมายไปแล้ว เมื่อรัฐสภาได้กรุณาให้มตสภา
เศรษฐกิจแล้วก็นัดความจำเป็นตามหลังมา ที่ต้องเขียนกฎหมายเพื่อให้
เข้ารูป ไม่ได้ทำอะไรนอกเหนือไปอีก เพราะฉะนั้นในเรื่องเพิ่มกรมเพียงเท่านั้น
ส่วนที่ท่านขอร้องใจการรับสั่งของพระบรมราชโองการในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑
บอกล่าว การแต่งตั้งและถอดถอนข้าราชการในพระองค์และสมุหนราชของครกษ
ให้เป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย และในกรณีใดที่มพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

หรือถอดถอนให้องคมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ รัฐสภา
เข้าใจว่ากฎหมายที่เสนอนั้นกฎหมายความทรงจำราชการตั้งที่ระบุไว้ ในมาตรา
๑๘ คือ ตำแหน่งราชเลขาธิการนั้น

พลโท พระยาสิทธิราชเดโชไชย: ข้าพเจ้าได้ฟังการอภิปรายมา
เห็นว่าเป็นการเพียงพอแล้ว ขอให้เสนอลงมติ

มีสมาชิกรับรอง

ประธานวุฒิสภา: มีผู้เสนอให้ลงมติแล้ว จะมีผู้ใดอภิปรายต่อไป
เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ ผู้ใดเห็นว่าควรรับ
หลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป โปรดชุมนุม

สมาชิกยกมือ ๖๔ คน

ประธานวุฒิสภา: ผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดชุมนุม

สมาชิกยกมือ ๑ คน

ประธานวุฒิสภา: มีผู้รับหลักการ ๖๔ เสียง ไม่เห็นด้วย ๑ เสียง
เป็นอันรับหลักการ

พลตรี เกา เพียรเลิศ บริษัทชัยุทธกิจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์: รัฐสภาขอเสนอกรรมาธิการวิสามัญ

ประธานวุฒิสภา: รัฐสภาขอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ผู้ใดจะ
ขอขอร้องบ้าง เมื่อไม่มีผู้ใดขอร้อง ข้าพเจ้าถือว่าประชุมอนุมัติให้มกรรมา
ธิการวิสามัญ จำนวนหกคน

พลตรี เกา เพียรเลิศ บริษัทชัยุทธกิจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์: รัฐสภาขอเสนอ ๖ คน

นาวาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาศน์: ข้าพเจ้าขอเสนอ
๑๑ คน

มีสมาชิกรับรอง

พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ : รัฐมนตรีช่วยว่าการ ๓ คน

ประธานวุฒิสภา : ใน ๓๓ คนนี้จะมีผู้ใดขัดข้องใหม่ หรือจะเสนอ
จำนวนมากขึ้นอย่างใดอีก ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้องในเรื่องจำนวน ข้าพเจ้าถือ
ว่าที่ประชุมอนุมัติให้มีกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๓ คน ท่านรัฐมนตรีจะ
เสนอกคน

นายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ:
รัฐมนตรีช่วยว่าการ ๓ คน คือ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงการต่าง
ประเทศ และนายเสริม วินิจฉัยกุล

นาวาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาศน์ : ขอเสนอหม่อมเจ้า
นิกรเทเวศย์

มีสมาชิกรับรอง

พระยาศรีธรรมราช: ขอเสนอ พลโท พระยาอภัยสงคราม
มีสมาชิกรับรอง

นายจรินทร์ กฤษณะภักดิ์: ขอเสนอพระยาอรุณการยพันธ์
มีสมาชิกรับรอง

พระสุทธีอรรถนฤมณฑ์ : ขอเสนอ หม่อมเจ้าชัชวาลดิศ เกษมสันต์
มีสมาชิกรับรอง

หลวงประกอบนิติสาร: ข้าพเจ้าขอเสนอ หม่อมเจ้าปรีดิเทพยพงษ์

เทวกุล

มีสมาชิกรับรอง

พระชัยบุญญา : ข้าพเจ้าขอเสนอพระยาอาณาจักรบริบาล
มีสมาชิกรับรอง

พลตรี หม่อมเจ้าปรีดิเทพยพงษ์ เทวกุล : ข้าพระเจ้าขอเดชะ

พระยาศรีวิสารวาจา

มัตมาชิกบริบรอง

หลวงชตานุสร : ข้าพระเจ้าขอเดชะ หม่อมเจ้าพรปรีชา

มัตมาชิกบริบรอง

ประธานวุฒิสภา : ครบ ๓๑ คนแล้ว เสด็จพิจารณาน

เลขานุการรัฐสภา : รายชื่อบุคคล ๑. ปลัดกระทรวงพาณิชย์
๒. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ๓. นายเด็ริม วิจิตรกุล ๔. หม่อม
เจ้านิกรเทวัญ ๕. พลโท พระยาอภิสงคราม ๖. พระยาอรรถการีย์พนธ์
๗. หม่อมเจ้าชัชวลิต เกษมรัตน์ ๘. พลตรี หม่อมเจ้าปรีดิเทพยพงษ์
เทวกุล ๙. พระยาอาณาจักรบริบาล ๑๐. พระยาศรีวิสารวาจา ๑๑. นาวาเอก
หม่อมเจ้าพรปรีชา กมดำน

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพระเจ้าขอเดชะตำแหน่งปลัดกระทรวงเราไม่เคย
ปฏิบัติ เห็นจะต้องรัฐบาลระบอบสมบูรณปลัดกระทรวงเปลี่ยนไปก็ต้อง
เปลี่ยนคน ขอให้เดชะขอขอบคุณมา

นายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ :
รัฐบาลขอเดชะ พระนรราชจานง กับหม่อมเจ้าวงศานุกิต

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดเดชะขอกรรมมาธิการต่อไปก็ถือว่า
ที่ประชุมอนุมัติให้มกรรมมาธิการตามรายชื่อตามทเสด็จการอ่านแล้ว

ไม่มีมัตมาชิกเดชะขอออก

ประธานวุฒิสภา : ประณัติตกภายในถ้วน

พลตรี เกา เพ็ชรเลิศ บริษัทผู้ทอชกจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ : ๓ วัน

นายจรินทร์ กฤษณะภักดี : ๒๑ วัน

- มีสมาชิกรับรอง

พลตรี เกา เพ็ชรเลิศ บริษัทผู้ทอชกจ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ : ขอตั้ง ๕ วันเป็นใจ

นายจรินทร์ กฤษณะภักดี : รู้สึกว่าตั้งไปขอตั้ง ๑ วัน

ประธานวุฒิสภา: ถ้าอย่างหนักต้องขอมาจากที่ประชุม ๕ วันหรือ
๑ วัน ผู้ใดเห็นว่าควรจะแปรญัตติภายใน ๕ วัน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๘ คน

ประธานวุฒิสภา: ผู้ใดเห็นว่าควรแปรญัตติภายใน ๑ วัน โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๘ คน

ประธานวุฒิสภา: เป็นอันว่าแปรญัตติภายใน ๕ วัน ระเบียบจากร
ต่อไปขอให้กำหนดวันและเวลาประชุม

นาวาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาสน์ : ข้าพเจ้าขอเสนอ
ให้เขาอย่างเต็ม คือในวันอังคาร เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

ประธานวุฒิสภา: มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหม เมื่อไม่มีผู้ใด
เห็นเป็นอย่างอื่นต่อจากที่ประชุมอนุมัติให้การประชุมอาทิตย์ละ ๑ วัน คือ
วันอังคาร เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา เริ่มคราวหน้าวันที่ ๓๐ หันหน้า
จวาระแล้ว เลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๒๕ น.

ประเสริฐ บัณฑิตกุล	ผู้ตรวจงาน ฯ
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	”
สุนทร ถิพตากร	”
สุนันท์ จิตรกถัก	”
พิพัฒน์ เขกระโรหิต	”
อรรรัตน์ ชุ่มบุญ	”
เดก จารุณี	”
โสมเฉลา ถิพตากร	”
โชค คุปตวาทีน	”
ชุตม พงอัยสังวาลย์	”
สุพงศ์ ศรีพูนเกียรติ	”
จิตร นัระไพจิตร	”

เจริญ บัณฑโร
 เลขานุการรัฐสภา

ศรีธรรมมาธิเบศ
 ประธานวุฒิสภา

